

VI/2 Vytváření podmínek pro rozvoj znalostí, schopností a dovedností v oblasti finanční gramotnosti

Číslo klíčové aktivity	VI/2
Název klíčové aktivity	Vytváření podmínek pro rozvoj znalostí, schopností a dovedností v oblasti finanční gramotnosti
Vazba na podporovanou aktivitu z PD OP VK	Vytváření podmínek pro budování finanční gramotnosti žáků, tj. znalostí, dovedností a hodnotových postojů nezbytných pro finanční zabezpečení a aktivní vystupování na trhu finančních produktů a služeb.
Cíle realizace klíčové aktivity	Cílem aktivity je podpora kvalitního vzdělávání výuky finanční gramotnosti do výuky tak, aby se žáci střední školy orientovali ve správě osobních/rodinných financí v oblasti peněžní, cenové a rozpočtové v souladu se standardem finanční gramotnosti.
Popis realizace klíčové aktivity	<p>V rámci aktivity bude podpořena příprava pedagogických pracovníků na vyučovací hodinu zaměřenou na rozvoj finanční gramotnosti.</p> <p>Tato příprava bude spočívat ve vytváření vzdělávacích materiálů pro aktivní zapojení žáků při výuce finanční gramotnosti.</p> <p>Produktem přípravy pedagogických pracovníků na vyučování budou 2 sady vzdělávacích materiálů pro 2 tematické oblasti, které budou ověřeny v praxi v rámci běžné výuky. Každá sada bude obsahovat 20 vzdělávacích materiálů, které budou ověřeny v praxi v rámci běžné výuky. (Ověření v praxi není hrazeno z projektu.)</p>
Cílová skupina a její popis	Cílovou skupinou jsou žáci středních škol a konzervatoří.
Výstup klíčové aktivity	2 sady vzdělávacích materiálů (v každé sadě je 20 vzdělávacích materiálů) zaměřené na rozvoj finanční gramotnosti pilotně ověřené v rámci běžné výuky, která není financována z OP VK.
Prokazování dosažených výstupů	<p>Dokládání výstupů:</p> <p>Součástí Monitorovací zprávy bude čestné prohlášení statutárního zástupce o tom, že byly vytvořeny sady vzdělávacích materiálů v požadovaném množství a kvalitě. Ověření v hodině bude dokládáno záznamovým archem, jehož vzor je k dispozici na webových stránkách MŠMT. Zároveň budou přiloženy kopie vytvořených vzdělávacích materiálů tvořících sadu (např. na CD, DVD, fotodokumentace atd.).</p>

	<p>Předmětem kontroly na místě:</p> <p>1. Předmětem kontroly na místě budou sady vzdělávacích materiálů a záznam v třídní knize o skutečném konání ověření vytvořené sady v rámci vyučovací hodiny. Záznam v třídní knize musí být označen tak, aby bylo zřejmé, že ověření proběhlo (poznámkou v třídní knize uvést např. EU – OP VK).</p> <p>2. Prokázání, že jsou sady archivovány v elektronické podobě. Digitální archiv vzdělávacích materiálů musí být doplněn seznamem jednotlivých vzdělávacích materiálů pro každou sadu. V tomto seznamu musí být u každého vzdělávacího materiálu uvedeno označení a krátká anotace o možnosti využití. Za archivaci sad vzdělávacích materiálů a jejich zpřístupnění všem pedagogickým pracovníkům zodpovídá ředitel školy.</p> <p>3. Doklady pro prokázání monitorovacích indikátorů, viz Metodika monitorovacích indikátorů.</p>
Jednotková cena	Sada vzdělávacích materiálů
Rizika realizace klíčové aktivity	<p>Nízká motivace pedagogických pracovníků ke tvorbě vzdělávacích materiálů a jejich zpracování do elektronické podoby.</p> <p>Nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti ICT dovedností nutných ke zpracování materiálů.</p>
Opatření na eliminaci (odstranění) rizik	<p>Ad 1) Motivace pedagogických pracovníků bude podpořena zpracováním a zveřejněním kritérií pro přidělení nenárokových složek mzdy (osobního ohodnocení, odměn apod.), přičemž jedním z kritérií bude zkvalitňování výuky.</p> <p>Ad 2) Kompetence pedagogických pracovníků budou zvýšeny jejich účastí v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v ICT dovednostech, které bude vedením školy podporováno.</p>
Náklady na jednotku v Kč	16 105
Celkové náklady na klíčovou aktivitu v Kč	32 210

1. Informace pro školy (žadatele) k šabloně č. VI/2:

Základní podmínky:

Šablonu je možné využít pro přípravu nových nebo inovovaných vzdělávacích materiálů na podporu finanční gramotnosti. Záměrem je implementovat ve vzdělávacích programech standardy finanční gramotnosti v podobě konkrétního učiva a podpořit inovaci vzdělávacích materiálů včetně specializovaných a zajistit dostatek materiálů použitelných přímo do výuky.

Standard finanční gramotnosti pro střední vzdělávání je vypracovaný na základě usnesení vlády č. 1594 ze dne 7. prosince 2005. Jeho aktuální podobu najdete zde: <http://www.nuov.cz/financni-gramotnost> nebo na http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SBFG_25_326-07_.pdf.

Ve středním odborném vzdělávání je standard finanční gramotnosti zakomponován do společenskovedního, matematického a ekonomického vzdělávání, zároveň je i součástí klíčových kompetencí žáků středních odborných škol. Ve středním všeobecném vzdělávání je obsažen ve vzdělávacích oblastech Člověk a svět práce, Člověk a společnost a Matematika její aplikace.

Při přípravě vzdělávacích materiálů a začleňování standardu finanční gramotnosti do ŠVP doporučujeme vycházet z metodik a publikací poskytnutých školám, např.:

- Příručka Finanční gramotnost - obsah a příklady z praxe škol (MŠMT, autorský tým pod vedením Ing. Petra Klínského, 2009).
- Finanční gramotnost – obsah a příklady z praxe škol, kterou lze nalézt na www.nuov.cz/financni-gramotnost-obsah-a-priklady-z-praxe-skol
- Finanční gramotnost – úlohy a metodika, NÚOV, 2009, ke stažení na stránkách www.nuov.cz
- z metodického návodu zveřejněného na portále rvp: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/O/4618/financni-gramotnost-novy-prvek-ve-vyuce.html/>

Doporučujeme také seznámit se se Sdělení ředitelům škol v základním a středním vzdělávání o zařazení finanční gramotnosti do PISA 2012 a další doporučení – viz Věstník MŠMT 5/2011 (<http://www.msmt.cz/dokumenty/vestniky>).

Konkrétní vzdělávací materiály (sbírky výukových lekcí, metodiky, výukové objekty, on-line publikovaný výukový objekt, přípravy včetně pracovních listů, apod.), které vzniknou během projektu, budou ověřeny v praxi přímým využitím ve výuce.

Vzdělávací materiály vytvořené v rámci projektu mohou vycházet z výše uvedených příruček a metodik, nikdy nesmí být pouze zkopírovány. Vždy musí být inovované ve svém obsahu. Inovací není pouhá záměna částí textu (například čísel, názvů). Inovací v obsahu se rozumí uvedení jiných příkladů, jiných postupů, inovace plynoucí ze současné praxe, případně přizpůsobení potřebám žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a podobně.

Doporučuje se, aby si škola naplánovala využití finančních prostředků tak, aby pokryla náklady na pořízení materiální podpory pedagogických pracovníků pro tvorbu sad vzdělávacích materiálů a k digitalizaci vzdělávacích materiálů pedagogickými pracovníky školy, případně na konzultace ze strany expertů z praxe.

Specifikace sad učebních materiálů:

V rámci průběhu projektu musí vzniknout dvě sady vzdělávacích materiálů, přičemž každá sada musí obsahovat minimálně 20 vzdělávacích materiálů.

Tematickou oblastí je v tomto případě finanční gramotnost, nebo její logické součásti.

Ucelenou sadou se pro účely této šablony tuto šablonu rozumí i sada materiálů v tematické oblasti „finanční gramotnost“ – vytvořená více učiteli např. matematiky, ekonomických oborů, tak aby se mohl standard finanční gramotnosti promítnout do matematického, společenskovedního i ekonomického vzdělávání např. pro žáky 2. ročníku daného oboru vzdělání.

Je možné, aby se na realizaci těchto sad podílel větší počet pedagogických pracovníků. V tomto případě doporučujeme rozdělit přidělené finanční prostředky úměrně odvedené práci jednotlivých pedagogických pracovníků.

Každá sada vzdělávacích materiálů se musí vztahovat ke Standardu finanční gramotnosti. Jednotlivé vzdělávací materiály mohou být určeny různým ročníkům, skupinám, nebo jednotlivým žákům.

Za jeden vzdělávací materiál lze například považovat:

1. *Digitální učební materiál (viz koncept DUM na Metodickém portálu www.rvp.cz) určený pro obohacení výkladu multimediálními pomůckami, které budou spustitelné při výkladu např.:*

- na interaktivních tabulích nebo vhodné pro samostatné studium žáků za využití digitálních nosičů nebo internetu: animace, video/audio nahrávky, prezentace
- on-line publikovaný výukový objekt
- materiál určený pro získávání zpětné vazby, testování a ověřování znalostí a dovedností žáků pomocí počítače – cvičení, e-kurz, e-test, e-úkol, anketa apod.
- jedna výuková lekce e-learningového kurzu pro žáky
- prezentace a interaktivní animace/prezentace určené k využití pedagogickým pracovníkem při výkladu nebo žákem při samostatném studiu,
- nově vytvořené webové stránky pro aktivity žáků
- pracovní list (výukové lekce) např. s internetovými odkazy určené pro samostatnou nebo skupinovou práci žáků na počítači
- výuková situace či úloha vytvořená v simulačním software určená k samostatnému řešení žákem
- a jiné.

2. *Další vzdělávací materiálem např. metodiky, přípravy a pracovní listy, např.:*

- přípravy a pracovní listy, **příklady z praxe a pracovní listy** vyučovací hodinu
- scénář nebo pravidla **pro vyučovací hodiny za pomoci výukové hry**
- přípravy a pracovní listy nebo **digitální učební materiály pro vyučovací hodinu využívající ve výuce stávající internetové informační zdroje a odkazy**
- přípravy a pracovní listy pro **vedení žáků v mezinárodních a národních projektech a soutěžích ve finanční gramotnosti**
- přípravy a pracovní listy pro výuku žáků **se speciálními vzdělávacími potřebami**

- přípravy a pracovní listy pro vyučovací hodiny finanční gramotnosti pomocí volitelného předmětu zaměřeného na finanční gramotnost, pokud je zaveden v ŠVP v rámci disponibilní dotace.
- zpracovaná kritéria dělení do skupin, přípravy a pracovní listy pro vyučovací hodiny pro výuku skupin nebo individuálního vedení žáků
- přípravy a pracovní listy nebo testy pro vyučovací hodiny, které **proběhnou ve spolupráci s expertem z praxe**
- testy, systémy hodnocení žáků v oblasti finanční gramotnosti
- **přípravy a pracovní listy na projektové dny zaměřené na finanční gramotnost**
- a jiné.

Výběr pedagogických pracovníků:

Za výběr pedagogických pracovníků, kteří budou připravovat dvě sady vzdělávacích materiálů, odpovídá ředitel školy. Hradit tuto aktivitu je možné pouze pedagogickým pracovníkům, kteří vyučují na střední škole. Možnosti financování platů učitelů v rámci projektu je uvedeno v Příručce v kapitole 8.

Další náklady související s tvorbou materiálů:

Nákup materiálů je vázán k obsahu jednotlivých sad vzdělávacích materiálů a je určen pro pedagogické pracovníky k tvorbě vzdělávacích materiálů podporujících finanční gramotnost žáků.

Mezi odpovídající materiální vybavení patří např.:

- výukové programy a software
- didaktické pomůcky (slovníky, učebnice, hry)
- odborná literatura
- odborné a metodické příručky
- záznamová zařízení a média (fotoaparát, videokamera).

Pro tvorbu vzdělávacích materiálů může škola využít také konzultace expertů z praxe.

Více sad vzdělávacích materiálů:

V případě, že škola chce zpracovat větší počet sad vzdělávacích materiálů pro rozvoj finanční gramotnosti žáků, může si tuto šablonu aktivity vybrat několikrát. Pro každý výběr je však potřeba vypracovat dvě sady vzdělávacích materiálů.

VI/3 Vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících k rozvoji finanční gramotnosti žáků středních škol

Číslo klíčové aktivity	VI/3
Název klíčové aktivity	Vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících k rozvoji finanční gramotnosti žáků středních škol
Vazba na podporovanou aktivitu z PD OP VK	Vytváření podmínek pro budování finanční gramotnosti žáků.
Cíle realizace klíčové aktivity	Cílem aktivity je pomocí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podpořit pedagogy v zavádění finančního vzdělávání do výuky ve vazbě na implementaci Standardu finanční gramotnosti v ŠVP.
Popis realizace klíčové aktivity	<p>V rámci aktivity budou podpořeny znalosti a dovednosti pedagogických pracovníků zaměřené na rozvoj finanční a gramotnosti žáků. Pedagogičtí pracovníci se budou účastnit odborných seminářů, workshopů a dalších vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj finanční gramotnosti žáků a na využívání efektivních vyučovacích metod a forem, vedoucích k těmto dovednostem. Formou dalšího profesního vzdělávání skupiny pedagogických pracovníků v týmové spolupráci bude rovněž posílena participace pedagogických pracovníků na vytváření strategie školy v oblasti finančního vzdělávání napříč vyučovacími předměty a vyhodnocení implementace finanční gramotnosti v ŠVP. Pedagogický sbor tím bude veden i kužší a efektivnější spolupráci při vytváření výchovně-vzdělávacích strategií školy prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogů, jehož obsahem bude týmová spolupráce a podpora součinnosti aktivit jednotlivce a týmu.</p> <p>V rámci aktivity škola rovněž získá soubor materiálů sloužících k podpoře profesního a odborného růstu pedagogických pracovníků a ke zvyšování jejich kvalifikovanosti a úzce souvisejících s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.</p>
Cílová skupina a její popis	Cílovou skupinou jsou pedagogičtí pracovníci středních škol a konzervatoří.
Výstup klíčové aktivity	2 osvědčení o absolvování DVPP

Prokazování dosažených výstupů	<p>Dokládání výstupů: Součástí Monitorovací zprávy bude čestné prohlášení statutárního zástupce o absolvování programu pedagogickým pracovníkem. Zároveň budou přiloženy skeny osvědčení.</p> <p>Předmětem kontroly na místě: Originály/úředně ověřené kopie osvědčení o absolvování kurzu. Doklady pro prokázání monitorovacích indikátorů, viz Metodika monitorovacích indikátorů.</p>
Jednotková cena	Úspěšně proškolený pedagog
Rizika realizace klíčové aktivity	Nízká motivace pedagogických pracovníků k účasti na dalším vzdělávání.
Opatření na eliminaci (odstranění) rizik	Škola vytvoří motivační systém hodnocení.
Náklady na jednotku v Kč	2 375
Celkové náklady na klíčovou aktivitu v Kč	4 750

1. Informace pro školy (žadatele) k šabloně č. VI/3:

Základní podmínky:

Tuto šablonu může střední škola využít pro financování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti rozvoje finanční gramotnosti. V souvislosti s tím lze šablonu současně využít pro financování vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na užší a efektivnější spolupráci pedagogických sborů při vytváření výchovně-vzdělávacích strategií školy (např. vzdělávání zaměřené na vzájemnou spolupráci jednotlivých členů pedagogického sboru, týmovou spolupráci, na podporu součinnosti aktivit jednotlivce a týmu).

Doporučujeme, aby si škola naplánovala využití finančních prostředků tak, aby pokryla náklady na další vzdělávání pedagogických pracovníků a dále náklady na nákup pomůcek, které úzce souvisejí s dalším vzděláváním a které slouží k podpoře profesního a odborného růstu a ke zvyšování kvalifikovanosti.

Specifikace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

V rámci šablony musí být podpořeni pedagogičtí pracovníci školy, kteří v průběhu projektu absolvují nejméně dva kurzy DVPP zaměřené na rozvoj finanční gramotnosti žáků.

Vzdělávací program mohou pedagogičtí pracovníci absolvovat prezenčně, prostřednictvím e-learningu, nebo kombinovanou formou.

Je nutné, aby organizátor vzdělávacího programu měl tuto akci akreditovanou v systému DVPP MŠMT. Akreditovaný program má vždy uvedeno číslo jednací MŠMT, které označuje akreditaci.

Povinností organizátora vzdělávacího programu akreditovaného MŠMT je vydat účastníkům Osvědčení o absolvování vzdělávacího programu.

Osvědčení musí obsahovat:

- *název, sídlo a IČO* vzdělávací instituce;
- *jméno, příjmení a datum narození účastníka* (není vyloučeno ani uvedení aprobace a školy);
- *název vzdělávacího programu*;
- *číslo jednací osvědčení*, pod kterým byl program ministerstvem akreditován;
- *datum zahájení a datum ukončení programu, počet hodin, místo konání*, popř. jméno lektora (lektorů) a způsob zakončení programu;
- *místo a datum vystavení osvědčení, razítko a podpis statutárního orgánu* (ředitele) *vzdělávací instituce*.

Za uznatelné se považuje:

Pokud střední škola nabízí vlastní program DVPP akreditovaný MŠMT, mohou se tohoto programu v rámci projektu účastnit pedagogové dané školy. Příslušné osvědčení/certifikát bude považován za uznatelný z hlediska dosažení výstupů šablony.

Za neuznatelný výstup se považuje, když:

Pedagog absolvuje program, který je hrazen z veřejných prostředků a je poskytován účastníkům zdarma. Takto získané osvědčení/certifikát je považováno za neuznatelný výstup šablony.

Výběr organizátora vzdělávacího programu:

Škola si může vybrat jakéhokoli dodavatele v ČR, pokud je jeho kurz akreditován v systému DVPP MŠMT.

Výběr pedagogických pracovníků:

Za výběr pedagogického pracovníka, který bude absolvovat zvolený vzdělávací program, odpovídá ředitel školy. Hradit vzdělávací program je možné pouze pedagogickému pracovníkovi školy, který vyučuje na dané střední škole. Možnosti financování pedagogů v rámci projektu jsou uvedeny v kapitole 8 příručky.

Další výdaje související s DVPP:

V rámci aktivity škola může zakoupit soubor vzdělávacích pomůcek sloužících k podpoře profesního a odborného růstu pedagogických pracovníků, ke zvyšování jejich kvalifikovanosti a úzce souvisejících s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

Souborem vzdělávacích materiálů se rozumí vybavení, jenž slouží pedagogickému pracovníkovi, který do vyučovacích hodin zařazuje aktivity podporující rozvoj finanční gramotnosti žáků.

Finanční prostředky může škola využít i na služby související se vzdělávací akcí (cestovní náhrady, ubytování, stravné).

Delší vzdělávací program:

Maximální doba realizace vzdělávacího programu není stanovena. Do data ukončení projektu musí pedagogický pracovník doložit osvědčení o absolvování programu DVPP.

Více pedagogických pracovníků:

V případě, že škola potřebuje proškolit více pedagogických pracovníků, může si tuto šablonu vybrat tolikrát, kolikrát je potřeba k úhradě vzdělávacích programů/kurzů pro pedagogické pracovníky, kteří se budou vzdělávacích programů/kurzů účastnit.

Materiální podpora:

Ke vzdělávání pedagogických pracovníků je možné, aby škola z prostředků šablony dále pořídila pomůcky, které úzce souvisejí s dalším vzděláváním a které slouží k podpoře profesního a odborného růstu a ke zvyšování kvalifikovanosti, například:

- odborné a metodické příručky
- učebnice
- odbornou literaturu.